

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/310/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111239881
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5111239881.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Františka Potockého, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený spoločnosťou URBÁNI & Partners, s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti odporkyni: G. J., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX G., v konaní o zaplatenie sumy 297,03 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 17C/33/2012-54 zo dňa 30. mája 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 17C/33/2012-54 zo dňa 30. mája 2012 vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol, vo výroku o určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 17C/33/2012-54 zo dňa 30. mája 2012 nedotknutý.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 97,03 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 97,03 eur od 15.10.2010 do zaplatenia (prvá veta výroku), vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol (druhá veta výroku), určil neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v časti článku 2, bod 2.5 Dodatku k zmluve o pripojení č. A1283432 zo dňa 8.12.2009 (tretia veta výroku) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (štvrtá veta výroku).

V odôvodnení rozsudku (vo vzťahu druhej a tretej vete výroku, ktoré boli napadnuté odvolaním navrhovateľa) okresný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázanú skutočnosť, že medzi účastníkmi bola dňa 29.3.2004 uzavretá Zmluva o pripojení (ďalej už len zmluva) a dňa 8.12.2009 Dodatok k zmluve č. A1283432 (ďalej už len dodatok). Pokiaľ navrhovateľ v prejednávanej veci požadoval okrem nároku za poskytnuté telekomunikačné služby (97,03 eur) zaviazat' odporkyňu i na zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcej z dodatku ku zmluve (200,00 eur), tento nárok nepovažoval za dôvodný. S poukazom na ust. § 53 ods. 1, 4 písm. k/ a ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (ďalej už len OZ) dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta neprímerane zvýhodňuje navrhovateľa ako dodávateľa na úkor odporkyne ako spotrebiteľa. Navrhovateľ v súvislosti so zmluvnou pokutou vôbec nerozlišoval medzi prípadom, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu už na začiatku doby viazanosti. V oboch

prípadoch dodatok ku zmluve zaväzoval spotrebiteľa k rovnakej výške zmluvnej pokuty, čo považoval za neprijateľné. Za neprijateľné dojednanie (uvedené v článku 2 bod 2.5 dodatku) považoval okresný súd i slovné spojenie: „V prípade porušenia niektorej z povinností účastníka, najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny...“ (uvedené v označenom dodatku), nakoľko vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Viazať zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí indikatívne, je neakceptovateľné a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. V závere odôvodnenia považoval za potrebné zdôrazniť, že zmluvná pokuta za nezaplatenie splatnej ceny služby v celkovej výške 200,00 eur, ktorá zároveň nezahŕňa intenzitu porušenia povinností, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s poukazom na skutočnosť, že každý z účastníkov mal čiastočný úspech vo veci.

Proti výrokom o čiastočnom zamietnutí návrhu, o určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a proti výroku o trovách konania, podal odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnutý rozsudok v týchto častiach zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že zmluvná pokuta v zmysle dodatku bola dojednaná platne, pretože jej funkciou bolo tak zabezpečenie záväzkového vzťahu medzi ním a odporkyňou, ako aj motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za ich nesplnenie a nakoniec aj reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku. Odporkyňa porušila svoju povinnosť platiť riadne a včas cenu poskytnutých elektronických komunikačných služieb, čím porušila článok 5, bod 5.1 písm. b/, ako i článok 6, bod 6.2 písm. b/ Všeobecných podmienok. Rovnako porušila svoju povinnosť vyplývajúcu z článku 2, bod 3 písm. a/ dodatku (povinnosť, že po celú dobu viazanosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a bude využívať bez prerušenia jeho služby), ako i článku 2.3 písm. c/ dodatku (povinnosť, že po celú dobu viazanosti sa nedopustí takého konania alebo nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy, alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností). Predovšetkým skutočnosť zotrvania odporkyne v záväzkovom vzťahu s ním počas dohodnutej doby (24 mesiacov) nevyhnutne podmienila možnosť navrhovateľa odpredať odporkyňu mobilný telefón za zľavnenú kúpnu cenu. Trhová cena mobilného telefónu v čase uzavretia dodatku predstavovala sumu 160,00 eur. Pokiaľ okresný súd poukazyval na ust. § 52, § 53 OZ, navrhovateľ mal za to, že dojednanú zmluvnú pokutu nemožno hodnotiť len ako (neprimeranú) sankciu za nesplnenie zmluvných povinností a vôbec sa nezaoberať jej zabezpečovacou, motivačnou, sankčnou, či reparačnou funkciou s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia. Skutočnosť, že zmluva o pripojení v spojení s dodatkom je zmluvou spotrebiteľskou, odvolateľ nepopieral. V tejto súvislosti však poukázal na to, že výška dojednanej zmluvnej pokuty bola závislá od typu mobilného telefónu vybraného odporkyňou. Odporkyňa pri uzatváraní dodatku mala teda možnosť ovplyvniť výšku dojednávanej zmluvnej pokuty práve alternatívou výberu konkrétneho mobilného telefónu, ktorý jej bol odpredaný. Skutočnosti uvádzané v odôvodnení napadnutého rozsudku, že navrhovateľ pri dojednávaní zmluvnej pokuty nerozlišoval situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a situáciu, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, považoval navrhovateľ za modelovú situáciu, ktorá sa nedá generálne aplikovať na všetky obdobné prípady porušenia zmluvných povinností vyplývajúcich zo zmluvy a dodatku. Mal za to, že tvrdenie súdu o znevýhodnenom postavení odporkyne nie je na mieste, pretože jej odpredal mobilný telefón za zvýhodnenú akciovú cenu, ktorého trhová cena bola v čase uzavretia zmluvy a jej dodatku niekoľkonásobne vyššia. Na základe uvedeného nastáva situácia, že navrhovateľ ako dodávateľ si síce splnil povinnosti voči odporkyňi vyplývajúce pre neho zo zmluvy a dodatku, ale nemá žiadnu záruku, že odporkyňa si svoje záväzky bude plniť riadne a včas. Pokiaľ sa okresný súd odvolával na ust. § 52 a nasl. OZ v súvislosti s posudzovaním prijateľnosti dojednania zmluvnej pokuty, bol odvolateľ tohto názoru, že súd by potom mal prihliadať i na výšku škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s porušením povinností odporkyne, ktoré pre ňu vyplývali zo zmluvy a dodatku. V závere odvolania poukázal na uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/148/2011 zo dňa 31.5.2011 a sp. zn. 9Co/336/2010 zo dňa 30.9.2010, citujúc časti odôvodnenia označených rozhodnutí.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti, vo výroku o určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vo výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku okresného súdu v napadnutom rozsahu i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednávanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a s prihliadnutím na odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd ďalej uvádza:

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na reparačnú funkciu zmluvnej pokuty, ktorá mu mala zabezpečiť úhradu ceny odpredaného mobilného telefónu, odvolací súd s poukazom na znenie článku 2.5 dodatku uvádza, že označený článok nijako neviazal vznik nároku na zmluvnú pokutu na skutočnosť odpredaja mobilného telefónu za nižšiu ako trhovú cenu. Odvolací súd považuje za potrebné v tomto smere poznamenať i to, že článok 4.7 dodatku umožňoval navrhovateľovi uplatniť nárok na náhradu škody, ktorá mu eventuálne vznikla v súvislosti s poskytnutím zľavy za odpredaný mobilný telefón. Neobstojí ani argument navrhovateľa, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zjavné, v čom spočíva značná nerovnosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pri dojednaní zmluvnej pokuty. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku (na strane 4) uviedol konkrétne skutočnosti, pre ktoré považoval dojednanú zmluvnú pokutu za neprimeranú sankciu. Správne poukázal najmä na skutočnosť, že navrhovateľ (ako dodávateľ poskytnutej služby) pri dojednaní zmluvnej pokuty vôbec nerozlišoval situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny za poskytnutú službu dôjde k ukončeniu tej-ktorej zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a situáciu, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu služby ihneď po uzavretí zmluvy, napr. v prvý deň viazanosti. Navrhovateľ ako dodávateľ pri dojednaní zmluvnej pokuty, navyše, nerozlišoval ani výšku nezaplatennej ceny za poskytnuté služby. Je totiž rozdiel, či druhý účastník zmluvného vzťahu nezaplatí len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu niekoľkonásobne vyššiu.

Okresný súd postupoval správne aj pri rozhodnutí o určení neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej a dojednanej v článku 2, bod 2.5 dodatku. V súlade s ust. § 153 ods. 3, 4 O.s.p. môže súd v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že slovné spojenie uvedené v článku 2, bod 2.5 dodatku: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 (najmä ale...)“, reflektuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Dojednanie zmluvnej pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí indikatívne, je neakceptovateľné a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je zároveň potrebné zdôrazniť, že dojednanie o zmluvnej pokute pre nezaplatenie splatnej ceny služby, ktorá súčasne nezahŕňa intenzitu porušenia povinností, je neprijateľnou dohodou. Nie je pritom právne významné, či aj dôjde reálne k porušeniu povinností zo strany spotrebiteľa, s ktorou je spájaná neprijateľná zmluvná podmienka. Dôležité je, či zmluvná podmienka objektívne vyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zúčastnených strán.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy a zároveň po zistení, že stavu veci a zákonu zodpovedá aj výrok o trovách prvostupňového konania, odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny p o t v r d i l .

Výrok rozsudku, ktorým bola odporkyni uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 97,03 eur s príslušným úrokom z omeškania, nenapadnutý odvolaním, zostal nedotknutý rozhodnutím odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nemal v tomto štádiu konania úspech, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na ich náhradu. Naproti tomu úspešná odporkyňa si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky jej ani žiadne trovy v súvislosti s terajším druhostupňovým konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.